

DESIGN & FASHION ROZHOVOR

Jej profesijný život je námetom na celovečerný film. V 80. rokoch s titulom akademickej maliarky prišla do vojnu zmietaného Libanonu a svojou módou dobila paláce Perzského zálivu. Už 38 rokov vytvára kolekcie modelov, ktoré vzbudzujú obdiv po celom svete.

AUTOR **PETRA GABARÍKOVÁ**
FOTO **AAAAA**

” NIE JE NIČ KRAJŠIE, AKO KEĎ SVOJOU PRÁCOU DODÁVATE NIEKOMU SEBAVEDOMIE. “

BLANKA MATRAGI

Módny svet, ako aj širokú verejnosť fascinuje váš rozprávkový príbeh, ktorý stojí za úspešnou kariérou módnej návrhárky. Čo boli najvýraznejšie prelomové momenty vo vašej kariére?

Asi najzásadnejším momentom v mojej kariére bolo prijatie na Vysokú školu umelecko-priemyslovú v Prahe, kde som zaznamenala viaceré svoje významné úspechy. V poslednom ročníku som sa tu zoznámila s mojim budúcim manželom Libanončanom Macramom Matragi, ktorý tu bol na študijnom pobyte. Po dvoch rokoch známosti sme sa zobrali a usadili natrvalo v Libanone. Aj napriek prebiehajúcej občianskej vojne som začala okamžite tvoriť. Najskôr v rodinnej firme Mekawi a neskôr na vlastnú päsť.

Otvorí si vlastné štúdio v krajine, kde zúrila vojna, to chcelo poriadnu dávku odvahy.

Moja dielňa sa nachádza priamo v jadre konfliktu a celá je za tie roky prestreľaná. Videla som mŕtve telá, no snažila som si to neprípúšťať. V najťažších časoch, keď mestom znela strelba, "zakonzervovala" som sa vo svojej dielni a len tvorila. Čím nezniesiteľnejšia sa stávala situácia vonku, tým intenzívnejšia moja tvorba bola. Práve v období vojen som sa naučila plne koncentrovať na prácu a nenechať sa ničím vyrušovať, čo mi pomohlo stať sa o niečo lepším tvorcom.

Ako prijala orientálna krajina ambicióznou Česku, ktorá tu chcela pracovať ako krajčírka a módna návrhárka?

Prijali ma ako talentovaného exota z Európy a umožnili mi to, čo som nikde inde na svete nenašla. Libanončania majú veľký zmysel pre všetko výnimočné a originálne. Milujú luxus a noblesu, za ktorú sú ochotní zaplatiť. Veľmi ma vtedy podporili tamojšie médiá, ktoré zaujala moja odvaha etablovať sa na trhu v takejto krízovej situácii. Rýchlo sa tak informácie o mojich ambíciách rozkríklí, a to ma posunulo vpred.

Dnes šijete honosné šaty pre šejkov, princezné a tie najbohatšie kráľovské rody. Ako sa vám podarilo preraziť v Perzskom zálive a aké sú požiadavky na šaty od takejto vysokopostavenej klientely?

Zaslúžila sa o to jedna z mojich klientok, manželka úspešného architekta, ktorý staval hotely v Spojených arabských emirátoch. Zoznámila ma v Paríži s jednou veľmi dôležitou dámou, ženou hotelového magnáta, ktorá ma pozvala do Perzského zálivu a uviedla do prvého paláca. Móda je v tejto zemi svetom veľkého biznisu a šoubiznisu.

Ako dizajnérka ste sa presadila aj v iných odboroch. Tvoríte diamantové šperky, sochy, podložky do kúpeľne, porcelánové sety, lustre a rôzne interiérové doplnky. Čo vás vedie k takémuto širokému umeleckému záberu?

Na tejto práci mi najviac baví, že je to pre mňa odskočenie si od 30-ročnej rutinne tvorby. Bavia ma nové výzvy, prekonanie sa, a preto vždy ocením, keď mi príde zaujímavá ponuka z úplne iného oboru. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať až absurdné, že Matragi, ktorá šije róby pre princezné, navrhla niečo také, ako sú predmety v kúpeľni. Ale mne to dáva zmysel! Snažím sa život nielen žiť, ale aj užívať, a preto je pre mňa dôležité, aby aj úplne obyčajné veci, ktoré ma denne obklopujú boli zaujímavé. Dostanem výzvu a idem. Vôbec mi nerobí problém robiť naraz na rôznych zákazkách. Naopak, vzájomne ma posúvajú vpred. Keď som v sklárňach, často mi napadne tvar nových šiat a opačne. Najväčšie uspokojenie mi ale aj naďalej prináša tvorba autorských šiat.

Vaše šaty sa vyznačujú bohatým zdobením, vzormi a výraznou grafikou. Ako prebieha proces tvorby takéhoto modelu?

Je to veľmi zložitý proces, ktorý tento ani iný rozhovor nemôže obsahovať. Preto som vydala svoje knihy, v ktorých ho podrobne popisujem. Všetko sa totiž odvíja od náročnosti modelov – jeden je zložitý aranžérsky, druhý bohato vyšívavý, tretí je z netypickej látky. Čo model, to unikátny proces vzniku a výroby. Vždy ho niekoľkokrát celý prerobím, kým som, aspoň v tej chvíli, úplne spokojná. A to je mimochodom tiež veľké umenie - umenie v určitom momente prestať. Už nepridávať, skôr len uberať a uhladzovať, ale nič už radikálne meniť. Myslím, že to je pre každého umelca asi najťažiadanejšia časť celého procesu. Povedať si, teraz je to ono!

Vydali ste dve autobiografické knihy, ktoré sa stali ihneď bestsellermi. Čo bolo impulzom k ich napísaniu?

Bola to stovka e-mailov od mojich priaznivcov, ktoré mi už roky chodili. Rozhodla som sa preto podeliť s nimi o svoj príbeh ucelenejšou formou. Hoci o mne vyšlo množstvo článkov v časopisoch, vo vlastnej knihe som dostala prirodzene mnohonásobne viac priestoru na vyjadrenie. Pohnútky na napísanie druhej knihy však až také veselé neboli. Cítila som potrebu pokračovať vo svojej výpovedi. Predovšetkým sa zveriť s tým, čo som prežila v Čechách, keď som chcela rozbehnúť veľký projekt Matragi centra. Sprevádzali ho nepríjemnosti, ktoré boli pre mňa hrozivejšie ako strelba v Libanone.

Čo vy a mužská móda? Nakoľko vám je blízka myšlienka navrhovať exkluzívne pánske modely?

Jediní muži, ktorí sa môžu pyšiť odevmi z mojej dielne sú príslušníci policajného zboru Spojených arabských emirátov, pre ktorých som vytvorila uniformu z krásneho šedozeleného gabardénu. Doplnila som ho o bordó lemy a pozlátené gombíky, ktoré z uniformy urobili štýlový kúsok. To bola jediná skúsenosť s návrhom pánskych modelov. Šiť exkluzívne saká a smokinky, to nie je pre mňa. Cítila by som sa až príliš zviazaná a úprimne, radšej túto oblasť krajčírstva prenehám svojim kolegom, ktorí sa tomu venujú naplno. Nebránila by som sa však vytvoreniu niekoľkých ready-to-wear kúskov, na ktoré by som mohla natlačiť svoje autorské motívy.

Je veľký rozdiel šiť pre klientky v Čechách a v Libanone?

Českým ženám veľmi často chýba, bohužiaľ, sebavedomie. Našťastie sú vo väčšine prípadov tvárne. Keď som pred štyrmi rokmi otvorila v Českej republike svoj kamenný butik s tým, že skúsím, ako sa v Česku bude podnikať, prišli ku mne zákazníci, často z radov úspešných podnikateľiek, ktoré neriešili cenu oblečenia. Tieto zákazníci sa nechali nasmerovať tak, aby im moje dievčatá boli schopné ponúknuť šaty, ktoré im vyhovujú po praktickej stránke, ale zároveň budú krásne a podtrhnú ich ženskosť a jedinečnosť. Nie je nič krajšie ako keď svojou prácou dodávate niekomu sebavedomie. Sebavedomie, ktoré potom prenesú do svojich profesií. S úspešnou ženou sa veľmi dobre spolupracuje, pretože cítí, že jej úspech ešte pomôžeme posilniť.

Ste veľmi húževnatá, pracovitá a vždy plná energie. Ako vyzerá váš bežný pracovný deň?

Denne vstávam o 6 už 35 rokov a to vrátane sobôt. Každé ráno 30 minút cvičím. Som sama sebe výkladnou skriňou a záleží mi na tom, ako vyzerám. Od 8 hodiny som v práci do 18. Ráno si prejdem e-maily, sociálne siete, navrhujem, pracujem v dielniach na procese vzniku modelov, dávam interview a prijímam zákazníčky. Práca 10 hodín denne v plnom nasadení. Trikrát týždenne chodím do fitness centra na Taebo, Bodystep, Poppilates a Zumbu. Málokedy chodíme na večere s priateľmi. Na dovolenku nejazdíme a keď už, tak len na pracovné, vzdelávacie pobyty. Každý sa bude diviť, ale nikdy som

nebola na pracovnom obede a v kaviarni len pár razy za život.

Čím sa pri tvorbe inšpirujete?

Inšpiruje ma vlastne úplne všetko, najmä všetky formy umenia, napríklad i letisková hala. Umenie beriem ako globálny faktor komunikácie. Inšpiráciu však čerpám aj z bežného života detailným pozorovaním okolia. Za roky svojej práce som jej však načerpala už toľko, že nikdy nemám núdzu o nápady.

Nosiť haute couture módu si nemôže dovoliť každý, jednak i z finančných dôvodov. Vaše modely však obdivuje mnoho žien a každá by jeden takýto kúsok chcela mať doma v skrini, preto ste prišli s cenovo dostupnou kolekciou Ready-to-wear.

Kolekcia Ready-to-wear je určená tisícakom ľuďu, preto musím pri jej tvorbe rozmýšľať v ďaleko širšom meradle. Fascinuje ma však, aký počet ľudí môžem svojou tvorbou naraz osloviť. Kolekcia zahŕňa všetko, čo potrebuje moderná žena. Obsahuje nohavice, tuniky, topy, šaty, ako aj doplnky, kabelky, opasky a topánky. Ready-to-wear musí skrátka ponúkať, to čo si zákazníci žiadajú a pritom reagovať na aktuálne trendy. Naša ponuka je tak rozmanitá a prispôbena nášmu trhu, až sú všetky zákazníčky zaskočené našou flexibilitou. U nás neexistuje slovo nemáme. Zapáčil sa vám model šiat, no chcete ho s dlhým rukávom? V zásuvke máme aspoň tri druhy rukávov, ktoré vám do hodiny všijeme. Chceme, aby si zákazníci u nás mohli všetko vzájomne nakombinovať a vyskladať modely do práce i na voľný čas.

Kde môžu vaši obdivovatelia zažiť vašu povestnú spontánnosť a živelnosť na vlastnej koži?

Pre veľký záujem sme od februára v Prahe obnovili veľmi obľúbené retrospektívne prehliadky "Timeless" v Obecnom dome s mojim osobným výkladom raz za dva mesiace. Sú to pre mňa okamžiky, kedy sa môžem ohliadnuť a zrekapitulovať si svoju prácu. Stretnutia a reakcie ľudí sú pre mňa navyše veľmi inšpiratívne.

www.blanka.com

